

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію Олешка Віктора Федоровича “ПРОФІЛАКТИКА АКУШЕРСЬКИХ І ПЕРИНАТАЛЬНИХ УСКЛАДНЕНЬ У ВАГІТНИХ З НЕДОСТАТНІСТЮ ОБТУРАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ ШИЙКИ МАТКИ”, подану до спеціалізованої вченої ради Д 26.553.01 при Державній установі «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України» на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія

Актуальність теми. Проблема невиношування на сьогоднішній день обумовлена високим і стабільним показником частоти передчасних пологів в Україні, що в значній мірі впливає на стан перинатальних ускладнень і смертності серед новонароджених. Актуальність дисертаційної роботи в цьому напрямку сумнівів не викликає, адже передчасні пологи це не тільки медична, але і соціальна проблема. Що стосується медичних аспектів, то на долю недоношених дітей приходиться до 60% ранньої неонатальної і 65-75% дитячої смертності, разом з тим як на виходжування недоношених дітей, так і на наступну їх соціальну адаптацію витрачаються значні кошти. Медичний аспект проблеми обумовлений поліетіологічністю та не визначеністю всіх ланок патогенезу даного патологічного стану.

Однією з найпоширеніших і значимих причин невиношування вагітності у повторнонароджуючих жінок є недостатність обтураційної функції шийки матки, що найчастіше асоціюється з істміко-цервікальною недостатністю, і є одним із фенотипічних проявів недиференційованої дисплазії сполучної тканини. Водночас, незважаючи на безсумнівність ролі сполучнотканинної дисплазії в патогенезі невиношування, в клінічній практиці відсутні чіткі критерії щодо оцінки факторів ризику втрат вагітності і механізмів їх реалізації.

Пролонгування вагітності і профілактика акушерських та перинатальних ускладнень на тлі недостатності обтураційної функції шийки матки є надзвичайно складною проблемою, а у певних аспектах дотепер не має чітко визначеної тактики, потребує всебічного вивчення та визначення, у тому числі, з урахуванням стану сполучної тканини, мікронутрієнтного статусу і гормонального гомеостазу у таких пацієнток.

Оцінюючи актуальність обраного наукового завдання необхідно вказати, що автор обґрунтував в своїй роботі необхідність різнонаправлених патогенетично обґрунтованих досліджень по визначенню механізмів розвитку невиношування, обумовлених недостатністю обтураційної функції шийки матки.

Дисертаційна робота Олешка В.Ф. є частиною науково-дослідної роботи відділення патології вагітності й пологів ДУ „Інститут педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України” „Розробити діагностично-лікувальні заходи для жінок з акушерською патологією з урахуванням інтергенетичного інтервалу”

(№ держреєстрації 10.16.U001021) та кафедри акушерства й гінекології ДЗ „Луганський державний медичний університет” „Клініко-патогенетичне обґрунтування акушерських та перинатальних ускладнень при невиношуванні вагітності” (№ держреєстрації 0115U066846).

Обґрунтованість наукових положень дисертації, їх достовірність та новизна.

Новизна дослідження.

Розглядаючи основні аспекти наукової новизни представленої дисертаційної роботи необхідно відмітити, що автору вдалося виконати поставлені завдання по визначенню частоти недостатності обтураційної функції шийки матки у вагітних жінок у структурі невиношування вагітності. Дисертант на основі аналізу клініко-статистичного матеріалу визначив фактори ризику виникнення недостатності обтураційної функції шийки матки у вагітних, що має важливе прогностичне значення для практичного акушерства.

Автор удосконалив діагностику недостатності обтураційної функції шийки матки у вагітних, вперше встановив специфічні ультразвукові й доплерометричні критерії.

Проведені автором дослідження виявили взаємозв'язок між концентрацією прогестерону і рівнем маркеру синтезу сполучної тканини, а також між концентрацією маркеру синтезу сполучної тканини і довжиною шийки матки, що може бути одним із механізмів передчасного переривання вагітності і дає можливість обґрунтувати медикаментозну терапію.

Дисертантом розроблено і впроваджено метод прегравідарної підготовки для жінок з невиношуванням вагітності на тлі недостатності обтураційної функції шийки матки та доведено перевагу останньої перед існуючими методами.

Теоретичне значення результатів досліджень.

Самостійно отримані дисертантом дані є суттєвим внеском у вирішення проблеми невиношування вагітності, перинатальної захворюваності та смертності. Проведені автором сучасні методи дослідження, розширюють існуючі дані про етіопатогенез недоношування вагітності і відкривають нові напрямки в розробці методів патогенетичних механізмів розвитку невиношування, обумовленого недостатністю обтураційної функції шийки матки та в розробці системи прегравідарної підготовки.

Практичне значення результатів дослідження.

Важливо відмітити, що дана робота має не тільки науковий інтерес, але й практичне значення. Вивчення частоти недостатності обтураційної функції шийки матки серед вагітних жінок, факторів ризику виникнення обґрунтовує виділення груп ризику по невиношуванню серед вагітних, що потребує в подальшому ретельної діагностики та лікування. Запропонований дисертантом алгоритм діагностики недостатності обтураційної функції шийки матки та моніторинг порушень мікронутрієнтного гомеостазу дозволяє прогнозувати перебіг вагітності, корегувати патологічні зміни в шийці матки.

Автором розроблена, обґрунтована та впроваджена в клінічну практику медикаментозна прегравідарна підготовка, що забезпечує адекватне лікування

недостатності обтураційної функції шийки матки та її наслідків серед жінок з невиношуванням вагітності.

Структура дисертації. Дисертаційна робота написана за загальноприйнятим принципом і складається зі вступу; огляду літератури; матеріалів та методів дослідження; 4 розділів, присвячених результатам власних досліджень; аналізу та узагальнення результатів дослідження; висновків.

Роботу ілюстровано 60 таблицями, 14 рисунками. Список літератури містить 328 джерел (232 вітчизняних і країн СНД та 96 зарубіжних), три додатки. Загальний обсяг роботи – 235 сторінок.

У вступі автором показана актуальність проблеми невиношування в акушерській практиці та необхідність проведення комплексних досліджень у вагітних груп ризику, чітко викладені мета і задачі дослідження. Завдання дослідження відповідають поставленій меті, послідовно і логічно розкривають етапи її досягнення. Викладений особистий внесок дисертанта вказує на самостійність даної дисертаційної роботи.

У розділі “Огляд літератури” автор дає детальну характеристику стану проблеми невиношування в акушерстві та сучасні погляди на перспективу її вирішення. Слід відмітити, що автор проаналізував значну кількість вітчизняної та зарубіжної літератури. Спочатку наведені сучасні дані про етіологію, патогенез, клінічний перебіг та лікування невиношування вагітності. Особливу увагу приділено підтвердженню актуальності обраної теми у зв’язку із поширеністю даної патології та відсутністю єдиних підходів щодо методів відновлення обтураційної спроможності шийки матки під час вагітності.

Дані, що представлені в огляді літератури, свідчать про глибоке знання дисертантом літератури по досліджуваних питаннях, показує його вміння аналізувати складні, а часом і суперечливі підходи до вирішення проблеми.

У другому розділі “Матеріали і методи досліджень” дисертант обґрунтовує і характеризує адекватність використаних методів дослідження. Методи дослідження підібрані таким чином, що їх застосування в повній мірі охоплює вивчення нових ланок патогенезу при даному патологічному перебігу вагітності. Слід відмітити, що автором багато уваги приділено методам статистично-математичної обробки результатів клініко-параклінічних досліджень, що в свою чергу дало можливість отримати цілком вірогідні дані. Детально описано методики вивчення стану обтураційної спроможності шийки матки та імуноферментних та бактеріологічних досліджень.

Слід зазначити, що обрані методи досліджень адекватні поставленій меті та завданням дослідження.

У 3 розділі «Особливості перебігу вагітності і пологів, стану плода й новонародженого у вагітних з недостатністю обтураційної функції шийки матки» автор проводить ретроспективний аналіз (за 5 років) перебігу вагітності та розродження вагітних, визначає фактори ризику щодо даного ускладнення вагітності, наводить ефективність методів відновлення обтураційної функції шийки матки і встановлює вплив досліджуваної патології на стан плода і новонародженого.

P₁NP у сироватці крові таких вагітних. Наявність сильного прямого корелятивного зв'язку між концентраціями іонів магнію та прогестерону і сильного зворотного зв'язку між довжиною шийки матки та концентрацією маркера синтезу сполучної тканини Total P₁NP у сироватці крові. Встановлено, що саме виявлені корелятивні зв'язки віддзеркалюють патогенетичні механізми розвитку obturacійної недостатності шийки матки під час вагітності у досліджуваних вагітних

У 6 розділі представлено 6 підрозділів, котрі присвячені оцінці впливу запропонованого удосконаленого лікувально-профілактичного комплексу із включенням натурального мікронізованого прогестерону, довготривалої магнієвої підтримки і двоетапної санації пологових шляхів на перебіг вагітності у жінок з недостатністю obturacійної функції шийки матки. Ефективність запропонованої терапії оцінюється автором як повна, оскільки вона сприяє стабілізації в межах гестаційної норми показників концентрації маркера синтезу проколагену I типу, відновленню порушень мікронутрієнтного статусу і гормонального гомеостазу. Результати впровадженого алгоритму дозволили зменшити частоту механічного відновлення функції шийки матки на 29%, частоту передчасних пологів у групі високого ризику на 16,4%, скоротити перебування вагітної в стаціонарі на 6,0±0,5 доби, забезпечити збільшення середньої ваги новонароджених у середньому на 316,0±25,68 г.

В сьомому розділі "Аналіз та узагальнення результатів дослідження" автор наводить основні положення роботи, порівнює отримані результати з літературними, дає їм теоретичне обґрунтування.

Основний текст дисертації закінчується *7 висновками та 6 практичними рекомендаціями*. Висновки чіткі, конкретні, повністю відображають матеріали дисертаційної роботи і ґрунтуються на отриманих автором результатах. Ступінь обґрунтованості підтверджується достатньою кількістю досліджень, високим рівнем статистичної достовірності отриманих результатів.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях та авторефераті.

Матеріал дисертації цілком відображений у 15 наукових працях (з них 12 – у фахових виданнях, що рекомендовані МОН України), зокрема: 9 статей, 3 тез доповідей, 1 інформаційний лист, 2 патенти на корисну модель.

Автореферат повністю відображає зміст дисертаційної роботи.

Робота виконана на достатньо великому клінічному матеріалі. Використані автором клініко-лабораторні та інструментальні методи адекватні поставленим задачам. Наукові положення, висновки і практичні рекомендації аргументовані, апробовані і логічно витікають із одержаних результатів дослідження.

Хотілося б також відмітити, що дисертаційна робота гарно оформлена, автор вдало використовує графічне, електронно-мікроскопічне та табличне наведення отриманих даних, що підвищує їх інформативність.

Недоліки дисертації та автореферату. Принципових зауважень по роботі немає.

Оцінюючи в цілому роботу позитивно, прошу в порядку дискусії та уточнення окремих положень відповісти на наступні запитання:

- З Вашої точки зору чим обумовлена дисплазія сполучної тканини шийки матки під час вагітності?
- Обґрунтуйте алгоритм ведення вагітних при пролабуванні плідного міхура на ранніх термінах?

Висновок

Дисертація Олешка Віктора Федоровича «Профілактика акушерських та перинатальних ускладнень у вагітних з недостатністю обтураційної функції шийки матки», виконана на базі відділення патології вагітності й пологів ДУ „Інститут педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України” під керівництвом доктор медичних наук, професора Жабченко Ірини Анатоліївни є закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення важливої наукової задачі щодо зниження частоти невиношування вагітності, перинатальної захворюваності і смертності на основі визначення нових патогенетичних механізмів, зумовлених у вагітних недостатністю обтураційної функції шийки матки шляхом удосконалення діагностики та корекції у таких жінок розладів гормонального гомеостазу, порушення обміну сполучної тканини та мікронутрієнтного статусу.

Робота має важливе науково-практичне значення і відповідає вимогам п.11 «Порядку присудження наукових ступенів», а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 акушерство і гінекологія.

**Завідувач кафедри
акушерства і гінекології №3
Національного медичного університету
ім. О. О. Богомольця МОЗ України,
д.мед.н., професор**

В. О. БЕНЮК

Підпис професора В.О. Бенюка засвідчую
Вчений секретар
Доцент

І. Смельянова

Дата надходження відгуку до спеціалізованої
вченої ради Д 26.553.01

16.06.2017р.